



Til
Klima- og miljødepartementet

Vår saksbehandler
Christina Dahr

Vår dato
13.09.2024

Vår referanse
2024/5593-2/

Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Tidligere dato

Tidligere referanse

Høringsinnspill NOU 2024:10 Ny motorferdsellov

Forsvarsbygg viser til høring i forbindelse med Motorferdsellovutvalgets utredning NOU 2024:10 Ny motorferdsellov – Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven). Frist for høringsinnspill er satt til søndag 15. september 2024.

Forsvarsbygg ønsker å gi innspill til de vurderinger og forslag som er gjort med hensyn til de regler som gjelder for Forsvaret, samt forvaltningen av Forsvarets eiendommer.

1. Om Forsvarsbygg

Forsvarsbygg er en etat underlagt Forsvarsdepartementet, og er Norges største offentlige eiendomsaktør. Tidligere lå eiendomsforvaltningen under Forsvarets militære organisasjon, og het da Forsvarets bygningstjeneste. I 2002, på bakgrunn av politisk vedtak, ble derimot Forsvarsbygg opprettet og underlagt Forsvarsdepartementet på lik linje med Forsvaret, Forsvarsmateriell og Forsvarets forskningsinstitutt.

Forsvarsbygg har ansvar for å utvikle, bygge, drifte og avhende eiendom, bygg og anlegg (EBA) for forsvarssektoren – i fred, krise og krig. Ansaret omfatter noen av de mest særegne eiendommene, bl.a. festningene, militærleirer, skyte- og øvingsfelt, radarstasjoner, flystasjoner m.m. Flere av eiendommene i porteføljen vil være lokalisert på en måte som aktualiseres motorferdsellovens bestemmelser.

2. Utvalgets forslag til lovregulering

I høringsnotatet foreslås det å videreføre det generelle unntaket for Forsvaret ettersom Forsvarets øving og operative virksomhet er formål «som i stor grad krever motorferdsel, og som er viktig for samfunnet». Det legges videre til grunn at det er motorferdsel som «i liten grad er egnet til å reguleres av kommunen», samt at Forsvaret anses å «ha gode forutsetninger for å kunne sikre at skadevirkningene ikke blir større enn nødvendig» (se punkt 19.3.2).

Det gjøres likevel et skille mellom Forsvarets operative virksomhet, og forvaltningen av Forsvarets eiendommer. For sistnevnte påpekes det at behovet ikke skiller seg så mye fra andre som forvalter eiendom, og derfor heller ikke forsvarer en særskilt hjemmel. På bakgrunn av dette foreslås det at forvaltningen av Forsvarets eiendomsportefølje bør skje etter de samme regler som gjelder generelt for denne type virksomhet.

I merknadene til de enkelte bestemmelsene (kapittel 35) fremgår det at motorferdsel i forbindelse med etablering, drift, vedlikehold og avviking av forsvarsanlegg skal dekkes av forslaget § 12. Bestemmelsen hjemler nødvendig motorferdsel i forbindelse med forvaltning av «anlegg som tjener allmenne samfunnsbehov». Det er videre beskrevet at ordlyden skal forstås vidt, og at bl.a.

forsvarsanlegg som skyte- og øvingsfelt er omfattet. Samtidig viser forslaget at motorferdsel etter § 12 omfattes av reglene i § 9 siste ledd, som innebærer at kommunen kan fastsette traseer og krav til transport- og fremkomstmidler, så lenge det ikke er til vesentlig hinder for å gjennomføre den nødvendige ferdsele.

3. Høringsinnspill

Forslaget ser i utgangspunktet ut til å dekke behovet for nødvendig etablering, drift, vedlikehold og avvikling av eiendommene i Forsvarsbyggs portefølje.

Samtidig legger utvalget opp til et skille mellom nødvendig motorferdsel i forbindelse med Forsvarets *operative virksomhet* og nødvendig motorferdsel i forbindelse med *etablering, drift og vedlikehold av Forsvarets eiendom*. Forsvarsbygg stiller spørsmål ved begrunnelsen for dette skillet.

Det registreres at det i gjennomgangen av dagens regler i punkt 19.3 vises til Miljødirektoratets vurdering om Forsvarsbyggs motorferdsel i forbindelse med vedlikehold og etterforsyning av hytter som brukes til rekreasjonsformål, og at dette ikke omfattes av gjeldende unntak for Forsvaret, jf. motorferdselloven § 4 første ledd litra a.

Til dette påpekes det at forvaltningen av Forsvarets eiendomsportefølje gjelder langt mer enn personellhytter. Som nevnt forvalter Forsvarsbygg eiendom, bygg og anlegg *på vegne* av Forsvaret, nettopp for å understøtte Forsvarets virksomhet og operative drift. Mye av den eiendom, bygg og anlegg (EBA) som Forsvarsbygg forvalter for Forsvaret ligger i utmark og som det er viktig at til enhver tid er operativ. Det er derfor ikke ønskelig å ha et skille som også innebærer at kommunen kan sette begrensninger/krav til ferdsele til denne EBA .

Forsvarsbygg ser heller ikke at det er nødvendig med et slikt skille ettersom det avgjørende uansett vil være hvorvidt motorferdselen anses *nødvendig* for Forsvarets virksomhet. I tillegg vil de ordinære kravene til aktsom og hensynsfull ferdsele, jf. § 8 gjelde. I forlengelsen av dette, påpekes også at Forsvarsbyggs bruk av motorisert ferdsele i utmark skjer i et langt mindre omfang enn Forsvarets bruk.

Endelig er man av den oppfatning at Forsvarsbygg, i likhet med Forsvaret, har forutsetninger for å kunne sikre at skadevirkningene ikke blir større enn nødvendig.

4. Forslag

På bakgrunn av ovennevnte, foreslår Forsvarsbygg at lovforslaget ikke legger opp til et skille mellom Forsvarets operative virksomhet og nødvendig etablering, drift, vedlikehold og avvikling av Forsvarets eiendommer, ettersom disse i stor grad henger sammen og er avhengig av hverandre.

Som forslag til formulering av § 11 litra c, fremmes følgende formulering til vurdering:

§ 11 Offentlige oppgaver

Forbudet i § 7 gjelder ikke motorferdsel som er nødvendig

[...]

c) ved Forsvarets øvelser og operative virksomhet, samt i forbindelse med etablering, drift, vedlikehold og avvikling av Forsvarets eiendom, bygg og anlegg

[...]

Ta gjerne kontakt dersom det skulle være spørsmål eller behov for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Christina Dahr
Advokat/Seniorrådgiver
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:
Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 Dep

0032

OSLO